

Sammanträde med Forskarrådet vid Formas den 8 februari 2018

Närvarande:

Ledamöter

Gustafsson, Lena	ordförande, professor emerita
Hagberg, Lovisa	miljöstrateg
Hagentoft, Carl-Eric	professor
Hakkarainen, Minna	professor
Helander, Carl-Anders	agronomie doktor
Jöborn, Anna	avdelningschef
Ljung, Karin	professor
Petersson, Ingrid	generaldirektör
Rengefors, Karin	professor
Stenseke, Marie	professor
von Schmalensee, Monica	arkitekt SAR/MSA
Wennergren, Uno	vice ordförande, professor

Anmälda förhinder

Söderholm, Patrik	professor
-------------------	-----------

Övriga

Blomberg, Elisabet	chef för kommunikationsavdelningen (pkt 10–11)
Gretzer, Emma	chef för avdelningen för samhällsbyggnad
Leth, Karin	chef för förvaltningsavdelningen
Ljung, Kajsa	chefsjurist (pkt 10–11)
Rummukainen, Markku	huvudsekreterare
van Schaik Dernfalk, Johanna	chef för avdelningen för areella näringar (pkt 10)
Tejme, Elisabeth	stabshandläggare, sekreterare Forskarrådet

§ Ärende

1 Godkännande av dagordningen

2 Protokoll från Forskarrådets sammanträde den 9 november 2017

Beslut/Åtgärd

Dagordningen godkändes.

Till handlingarna.

Beslutsärenden

3 Förslag till beslut om genomförande av den årliga öppna utlysningen 2018
Föredragande: Karin Önneby

Beslut att genomföra den årliga öppna utlysningen enligt följande:

- att utlysningen öppnar den 1 mars, stänger den 12 april och att beslut om medel tas den 14 november 2018
- att utlysningen ska bestå av tre delutlysningar
- att medel till respektive delutlysning avsätts från budgeten proportionellt till det sammantagna söktrycket för respektive delutlysning,
- att varje sökande (projektledare) kan ha maximalt ett beviljat och pågående projekt i någon av Formas årliga öppna utlysningar,

- att varje sökande (projektledare) endast får komma in med en ansökan till någon av delutlysningarna,
 - att projektansökningar i delutlysningarna forsknings- och utvecklingsprojekt samt forsknings- och utvecklingsprojekt till framtidens forskningsledare får söka upp till högst 1 miljon kronor per år i genomsnitt över projektets totala antal år. För mobilitetsstöden kan sökande endast söka medel för lön till sig själva samt overheadkostnader och direkta lokalkostnader i enlighet med den praxis som gäller vid medelsförvaltaren.
- 4 Förslag till beslut om genomförande av utlysning inom nationella forskningsprogrammet om klimat
Föredragande: Maria Alm
- Beslut att genomföra den andra utlysningen inom det nationella programmet om klimat
- 5 Förslag till beslut om utökad budget (5a) och genomförande av utlysningar (5b) i nationella forskningsprogrammet för livsmedel
Föredragande: Erika Ax och Katarina Nordqvist
- Beslut (5a) att allokera medel från anslagsförstärkning för SVP/SIP 2018–2020 till det nationella forskningsprogrammet för livsmedel med
- 25 miljoner kronor 2018
 - 45 miljoner kronor 2019
 - 60 miljoner kronor 2020
- Beslut (5b) att genomföra den andra utlysningen inom det nationella programmet för livsmedel.
- 6 Förslag till beslut om Sydafrika-samarbete med Samarbete med Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT)
Föredragande: Markku Rummukainen
- Beslut om att bevilja medel efter utlysning inom Samarbete med Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT) kring ett mobilitetsprogram med Sydafrika enligt bilaga 6.
- 7 Förslag till beslut om fördelning av medel inom utlysningen SUSFOOD ERA-Net Cofund
Föredragande: Markku Rummukainen
- Beslut att bevilja medel inom utlysningen SUSFOOD ERA-Net Cofund till 8 projekt enligt förslag bilaga 7.
Punkten förklarades omedelbart justerad
- 8 Förslag till beslut om fördelning av medel inom utlysningen ERA-Net Sustainable Urbanisation Global Initiative (SUGI)
Föredragande: Maria Alm och Emma Holmqvist
- Beslut att bevilja medel inom utlysningen ERA-Net Sustainable Urbanisation Global Initiative (SUGI) till 3 projekt enligt förslag bilaga 8.
Punkten förklarades omedelbart justerad
- 9 Förslag till beslut om fördelning av medel inom utlysningen ASEAN Joint Funding Scheme om klimat och miljö
Föredragande: Lisa Almesjö
- Beslut att efter utlysning inom EU-ASEAN-samarbete till ett projekt enligt bifogade underlag enligt förslag bilaga 9.

- 10 Förslag till beslut om MAX IV
Föredragande: Emma Gretzer
- Beslut
- att Formas finansierar MAX IV om maximalt 5 miljoner kronor per år som tidigast från och med 2019 och som längst till och med 2022
 - att ordföranden och generaldirektören, efter föredragning av huvudsekreteraren, får i uppdrag att slutföra förhandlingen med Vetenskapsrådet
- Punkten förklarades omedelbart justerad
- 11a Beslut om Formas hantering av oredlighet i forskning och forskningsfinansiering
Föredragande: Kajsa Ljung
- Beslut
- att beslut enligt Formas instruktion 10§ 2 stycket om att medel inte längre ska betalas ut beslutas av generaldirektören i samråd med ordförande och huvudsekreteraren.
 - att Formas verkar för att forskningsfinansiärerna etablerar en gemensam grupp för frågor om etik i forskning. Om övriga forskningsfinansiärer inte är intresserade inrättar Formas en egen grupp för frågor om etik i forskning.
- 11b Förslag till beslut om att inte längre betala ut medel till forskningsprojekt (dnr: 2015–365)
Föredragande: Kajsa Ljung
- Formas forskarråd avbryter utbetalning av bidrag till projektet *Klimat effekter på struktur och processer i akvatiska samhällen* (dnr: 2015–365) från och med 8 februari 2018 i enlighet med särskild beslutsskrivelse (bilaga 11b).
- Forskarrådet uppdrar åt Formas att utreda möjligheterna till karenstid i de generella villkoren.
Punkten förklarades omedelbart justerad

Informationsärenden

- 12 Forskningsagendorna – uppföljning från workshop och status
Föredragande: John Tumpane
- 13 Formas årsredovisning och budgetunderlag
Föredragande: Karin Leth
- 14 Formas regleringsbrev
Föredragande: Elisabeth Tejme
- 15 Återkoppling tidigare Forskarråd
Föredragande: Markku Rummukainen
- 16 Aktuellt från Formas
Föredragande: Formas Ledningsgrupp

14 **Anmälningar**

- a) Aktuella utlysningar
 - b) Beslut fattade efter delegation
 - c) Godkända rapporteringar av avslutade projekt
- Föredragande: Markku Rummukainen

Vid protokollet

Elisabeth Tejme

Justeras

Lena Gustafsson

Bilaga 1. Förslag till beslut om fördelning av medel efter utlysning Sydafrika mobilitetsstöd

Dnr/finansieringskälla	Sökande	Titel	Medelsförvaltare	Fördelning av medel	
SWE Reg. No. 2017-7063 Areela/Sydafrika mobilitet	Gabriele Messori	Atmospheric extremes in the Antarctic marginal ice zone	Stockholms universitet	2018:	42 334
				2019:	42 333
				2020:	42 333
				Totalt:	127 000
SWE Reg. No. 2017-7079 Areela/Sydafrika mobilitet	Erik Alexandersson	Knowledge-exchange for enhanced genomic analysis of potato to control late blight, and increase drought tolerance	Sveriges lantbruksuniversitet	2018:	88 166
				2019:	88 167
				2020:	88 167
				Totalt:	264 500

Totalt: 391 500

Forskningsrådet för miljö, areella
näringar och samhällsbyggande,
Formas

SUSFOOD2

2018-02-08 2018-02-08 Forskarrådet nr 61
FÖRSLAG TILL BESLUT

Diarienummer	Sökande	Förslag till beslut (Typ av beslut)		
Bidragsform Utlysning	Organisation, institution Projekttitel	År	Sökt belopp kronor Summa	Förslag belopp kronor Summa
Förslagsställare	Medsökande			
2017-02085	Pavlos Christakopoulos	Avslag (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	Luleå Tekniska Universitet , Avdelningen	2018	1262000	0
ERA-Net Cofund	för industriell miljö- och processteknik	2019	1269000	0
SUSFOOD2 2017EU	AvanCerad orgAnoSolv Teknik för	2020	1269000	0
Brg1721	förbehandling av skOgråvara för att möjliggöra en hållbar produktion av prebiotiska oligosackarider av livsmedelskvalitet (CASTOR)	Totalt	3800000	0
	Ulrika Rova			
2017-02086	Michael Martin	Avslag (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	IVL Svenska Miljöinstitutet AB ,	2018	613810	0
ERA-Net Cofund	Organisationer, Produkter & Processer	2019	649510	0
SUSFOOD2 2017EU	Ett integrerat tillvägagångssätt för hållbar livsmedelshantering längs	2020	664210	0
Brg1721	matförsörjningskedjan	Totalt	1927530	0
2017-02087	Federico Gomez	Beviljad (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	Lunds universitet , Livsmedelsteknik 107740	2018	1366972	1 366 972
ERA-Net Cofund	Förbättrad hållbarhet inom	2019	0	0
SUSFOOD2 2017EU	livsmedelsförädling med hjälp av moderata elektriska fält (MEF) för	2020	0	0
Brg1721	processintensivering och smart bearbetning	Totalt	1366972	1 366 972
2017-02088	Per-Olof Syrén	Avslag (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	Kungliga Tekniska högskolan , Institutionen	2018	1198000	0
ERA-Net Cofund	för Fiber och polymerteknologi	2019	1432000	0
SUSFOOD2 2017EU	Mol2BioPak – Kemoenzymatisk valorisering av melass till bio-baserade	2020	1363000	0
Brg1721	livsmedelsförpackningar	Totalt	3993000	0
2017-02089	Anna Ekman Nilsson	Beviljad (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	RISE Research Institutes of Sweden AB ,	2018	332300	332 967
ERA-Net Cofund	Jordbruk och livsmedel	2019	334300	332 967
SUSFOOD2 2017EU	Extraktion och karakterisering av bioaktiva ämnen och kolhydrater från tång och sjögräs	2020	332300	332 966
Brg1721	för livsmedelsrelaterade tillämpningar	Totalt	998900	998 900
	Karin Östergren			
2017-02090	Malin Jonell	Avslag (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	Stockholms universitet , Stockholms	2018	531899	0
ERA-Net Cofund	Resilienscentrum	2019	701899	0
SUSFOOD2 2017EU	ChoiceSUS, Stimulerad konsumtion av hållbara proteiner	2020	0	0
Brg1721		Totalt	1233798	0
	Therese Lindahl			

Forskningsrådet för miljö, areella
näringar och samhällsbyggande,
Formas

SUSFOOD2

2018-02-08 2018-02-08 Forskarrådet nr 61
FÖRSLAG TILL BESLUT

Diarienummer	Sökande	Förslag till beslut (Typ av beslut)		
Bidragsform Utlysning	Organisation, institution Projekttitel	År	Sökt belopp kronor Summa	Förslag belopp kronor Summa
Förslagsställare	Medsökande			
2017-02091	Eva Nordberg Karlsson	Beviljad (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	Lunds universitet , Kemiska institutionen	2018	1643	1 727 000
ERA-Net Cofund	(KILU) 107710	2019	1744	1 727 000
SUSFOOD2 2017EU	Innovativ bearbetning av tång för nya, hälsosamma livsmedelsprodukter och ingredienser	2020	1794	1 727 000
Brg1721		Totalt	5181	5 181 000
2017-02092	Annika Krona	Beviljad (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	RISE Research Institutes of Sweden AB ,	2018	871998	801 763
ERA-Net Cofund	Jordbruk och livsmedel	2019	973590	801 763
SUSFOOD2 2017EU	Biotransformation av drav: ökad funktionalitet för nya	2020	559699	801 761
Brg1721	livsmedelstillämpningar	Totalt	2405287	2 405 287
	Sophia Wassén, Niklas Lorén, Mihaela Mihnea			
2017-02093	Mattias Eriksson	Beviljad (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	Sveriges lantbruksuniversitet , Energi och teknik	2018	1403106	1 440 163
ERA-Net Cofund	Värdeskapande i en resurseffektiv	2019	1433934	1 440 163
SUSFOOD2 2017EU	livsmedelskedja	2020	1483450	1 440 164
Brg1721	Per-Anders Hansson	Totalt	4320490	4 320 490
2017-02094	Henrik Ringsberg	Avslag (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	Högskolan i Borås , Akademin för textil teknik och ekonomi	2018	1153643	0
ERA-Net Cofund	Cirkulär ekonomi för små och medelstora	2019	1138333	0
SUSFOOD2 2017EU	livsmedelsförädlare(CircFOOD)	2020	826333	0
Brg1721	Kim Bolton	Totalt	3118309	0
2017-02095	Epameinondas Xanthakis	Avslag (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	RISE Research Institutes of Sweden AB ,	2018	683513	0
ERA-Net Cofund	Jordbruk och livsmedel	2019	2254131	0
SUSFOOD2 2017EU	FUTURE-LOAF	2020	1319539	0
Brg1721	Katarina Nilsson	Totalt	4257183	0
2017-02096	Christian Fuentes	Beviljad (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	Göteborgs universitet , GRI	2018	1022705	1 043 504
ERA-Net Cofund	Hållbara livsmedelsplattformar: Att möjliggöra hållbara matpraktiker genom	2019	1043613	1 043 504
SUSFOOD2 2017EU	socio-tekniska innovationer (PLATEFORMS)	2020	1064194	1 043 504
Brg1721	Maria Fuentes	Totalt	3130512	3 130 512

Forskningsrådet för miljö, areella
näringar och samhällsbyggande,
Formas

SUSFOOD2

2018-02-08 2018-02-08 Forskarrådet nr 61
FÖRSLAG TILL BESLUT

Diarienummer	Sökande	Förslag till beslut (Typ av beslut)		
Bidragsform Utlysning	Organisation, institution Projekttitel	År	Sökt belopp kronor Summa	Förslag belopp kronor Summa
Förslagsställare	Medsökande			
2017-02097	Eva Hakansson	Avslag (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	Umeå universitet , Inst. för klinisk	2018	0	0
ERA-Net Cofund	mikrobiologi+	2019	470250	0
SUSFOOD2 2017EU	AvanCerad orgAnoSolv Teknik för	2020	470250	0
Brg1721	förbehandling av skOgsråvara för att möjliggöra en hållbar produktion av prebiotiska oligosackarider	Totalt	940500	0
2017-02098	Lars Nordstierna	Avslag (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	Chalmers tekniska högskola , Tillämpad	2018	987125	0
ERA-Net Cofund	kemi	2019	1460750	0
SUSFOOD2 2017EU	Additiv tillverkning av livsmedel för	2020	949625	0
Brg1721	hållbara, hälsosamma och innovativa produkter	Totalt	3397500	0
2017-02099	Sofia Ulver	Beviljad (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	Lunds universitet , Företagsekonomiska	2018	357971	409 891
ERA-Net Cofund	institutionen 263011	2019	432926	409 891
SUSFOOD2 2017EU	Mot Hållbara Mat och Dryckesval bland	2020	438774	409 889
Brg1721	europiska unga vuxna; Drivkrafter, hinder och strategiska implikationer	Totalt	1229671	1 229 671
2017-02100	Magnus Ljung	Avslag (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	Sveriges lantbruksuniversitet , Ortskansliet	2018	698000	0
ERA-Net Cofund	Skara	2019	812000	0
SUSFOOD2 2017EU	Förändring av konsumenters val mot mer	2020	576000	0
Brg1721	hållbara proteiner	Totalt	2086000	0
2017-02101	Birgitta Raaholt	Beviljad (Nytt bidrag)		
EU-Samarbete	RISE Research Institutes of Sweden AB ,	2018	908000	815 733
ERA-Net Cofund	Jordbruk och livsmedel	2019	901400	815 733
SUSFOOD2 2017EU	Innovativ processteknik för grönsaker och	2020	637800	815 734
Brg1721	potatis	Totalt	2447200	2 447 200

Forskningsrådet för miljö, areella
näringsar och samhällsbyggande,
Formas

Sustainable urbanization global initiative 2017

2018-02-08 Forskarrådet nr 61

FÖRSLAG TILL BESLUT

Diarienummer	Sökande	Förslag till beslut (Typ av beslut)		
Bidragsform Utlysning	Organisation, institution Projekttitel	År	Sökt belopp kronor Summa	Förslag belopp kronor Summa
Förslagsställare	Medsökande			
2018-00008	Alyssa Joyce	Beviljad (Nytt bidrag)		
Globalt samarbete Sustainable urbanization global initiative JPI Urban Europe ERA-Net Cofound Belmont Forum SUGI 2017	Göteborgs universitet , Marina vetenskaper, inst för Hur integrerade jordbrukssystem kan utformas för vatten- och energibesparingar för att möta globala utmaningar inom livsmedelsproduktion	2018	1569318	1 569 318
		2019	1672950	1 672 950
		2020	1336347	1 336 347
		Totalt	4578615	4 578 615
Brg1725				
2018-00009	Edith Ngai	Beviljad (Nytt bidrag)		
Globalt samarbete Sustainable urbanization global initiative JPI Urban Europe ERA-Net Cofound Belmont Forum SUGI 2017	Uppsala universitet , Inst för informationsteknologi CRUNCH - Klimatbeständiga Urbana Nexus-val: Operationalisering av Nexus Food-Water-Energy	2018	775426	775 426
		2019	837399	837 399
		2020	869747	869 747
		Totalt	2482572	2 482 572
Brg1725				
2018-00010	Thomas Elmqvist	Beviljad (Nytt bidrag)		
Globalt samarbete Sustainable urbanization global initiative JPI Urban Europe ERA-Net Cofound Belmont Forum SUGI 2017	Stockholms universitet , Stockholms Resilienscentrum Innovativa Initiativ för förvaltning av livsmedelsproduktion, vatten och energi i städer	2018	626820	626 820
		2019	152000	152 000
		2020	20000	20 000
		Totalt	798820	798 820
Brg1725				

Forskningsrådet för miljö, areella
näringsar och samhällsbyggande,
Formas

ASEAN JSF 2017

2018-02-08 2018-02-08 Forskarrådet nr 61
FÖRSLAG TILL BESLUT

Diarienummer	Sökande	Förslag till beslut (Typ av beslut)		
Bidragsform Utlysning	Organisation, institution Projekttitel	År	Sökt belopp kronor Summa	Förslag belopp kronor Summa
Förslagsställare	Medsökande			
2018-00030	Niles Hasselquist	Beviljad (Nytt bidrag)		
Globalt samarbete ASEAN JFS 2017	Sveriges lantbruksuniversitet , Skogens ekologi och skötsel	2018	865377	658 577
	Utvärdering av hur ett torrare klimat påverkar ursprunglig och odlad skog i Sydostasien	2019	855977	658 577
Brg1826		2020	254377	658 577
		2021	0	0
	Gun-Marie Johansson	Totalt	1975731	1 975 731

Beslut**2018-02-08**Handläggare:
Kajsa Ljung

Dnr: 2015–365

Beslut att avbryta beviljat forskningsbidrag

Beslut

Formas forskarråd avbryter utbetalning av bidrag till projektet *Klimat effekter på struktur och processer i akvatiska samhällen* (dnr: 2015–365) från och med 8 februari 2018.

Slutredovisning av projektet ska ske senast tre (3) månader efter att beslutet kommit Uppsala universitet tillhanda eller enligt överenskommelse mellan Formas och Uppsala universitet. Uppsala universitet ska återbetala ej förbrukade medel till Formas senast 90 dagar efter att slutredovisningen ska vara Formas tillhanda.

Bakgrund

Den 5 november 2015 beslutade Formas att bevilja bidrag om totalt 3 000 000 kronor under tre år för projektet *Klimat effekter på struktur och processer i akvatiska samhällen*. Sökande och tillika projektledare för forskningen är Peter Eklöv. Uppsala universitet är medelsförvaltare. Bidraget betalas ut månadsvis från och med januari 2016 till och med december 2018.

Uppsala universitet har i beslut den 6 december 2017 funnit att Peter Eklöv har gjort sig skyldig till vetenskaplig oredlighet på det sättet att han uppsåtligt brutit mot bestämmelserna om djurförsöksetiskt tillstånd. Uppsala universitet informerade Formas om detta den 7 december 2017.

Skäl för beslutet

Av 1 kap. 16 § högskoleförordningen framgår att en högskola som får kännedom om en misstanke om oredlighet i forskning vid högskolan ska utreda misstankarna. Uppsala universitet har fått en anmälan om misstänkt oredlighet i forskning och har som högskoleförordningen föreskrivit utrett frågan och kommit fram till att Peter Eklöv gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Forskningsbidrag från Formas är förenade med villkor. Om villkoren för beslutet inte följs kan Formas besluta att utbetalning av bidraget ska avbrytas. Detta framgår av 10 § 2 st förordning (2009:1024) med instruktion för Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Av Formas generella villkor för bidrag till forskning framgår bland annat att oetiskt handlande utgör grund för beslut av Formas att avbryta utbetalningar av forskningsbidrag.

Uppsala universitet har i beslut den 6 december 2017 funnit att Peter Eklöv har gjort sig skyldig till oredlighet i forskning på det sättet att han brutit mot bestämmelserna om djurförsöksetiskt tillstånd. Ett beslut där det lärosäte som har att besluta i frågan finner att en forskare gjort sig skyldig till oredlighet i forskning utgör grund för Formas att avbryta utbetalning av forskningsbidrag.

Experiment som kräver djurförsöksetiskt tillstånd har utförts utan att sådant tillstånd fanns. Peter Eklöv har haft ett särskilt ansvar för att tillstånden inhämtades. I en vetenskaplig artikel i tidskriften Science uppgav dessutom Peter Eklöv att ett godkännande av djurförsöksetiska nämnden för de aktuella försöken fanns. Formas anser därför att det är fråga om ett sådant oetiskt handlande som utgör grund för att avbryta utbetalning av forskningsbidrag. Att det oetiska handlandet skett vid annan forskning än den som beviljats finansiering av Formas den 5 november 2015 ändrar inte Formas inställning.

Kopia av beslutet skickas till

Rektor vid Uppsala universitet

Peter Eklöv

Överklagandehänvisning för myndigheter

Om du vill överklaga beslutet ska du skriva till Formas. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och den ändring som du begär. Överklagandet ska ha inkommit till Formas senast tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Formas skickar överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning, om Formas inte själv ändrar beslutet på det sätt som du har begärt.